

Jaarstukken 2024

Natuur en Milieufederatie Drenthe
Hertenkamp 6
9401 HL ASSEN
Telefoon: 0592-311150
Website: www.nmfdrenthe.nl
E-mail: info@nmfdrenthe.nl

Inhoudsopgave

Bladzijde

1. Inleiding

3

2. Jaarrekening

Algemene gegevens

4

Jaarrekening

4

Balans per 31 december

5

Staat van baten en lasten

6

Kasstroomoverzicht

7

Grondslagen voor waardering en van resultaatbepaling

8

Toelichting op de balans

9

Toelichting op de staat van baten en lasten

14

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

24

3. Overige gegevens

Resultaatbestemming

25

Controleverklaring

26

Bijlage

Begroting 2025

29

1. Inleiding

Voor u ligt de jaarrekening 2024 van Stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe. Wij kijken met deze jaarrekening terug op onze financiële huishouding van het afgelopen jaar. De financiën hangen samen met ons inhoudelijke jaarverslag.

Want "*Wie zich het verleden niet kan herinneren, is gedoemd het te herhalen*", aldus de Spaans-Amerikaanse schrijver, dichter en filosoof George Santayana.

Uit het geheel halen we dus ook de leer-, en ontwikkelpunten voor de komende periode en opgaven.

Terugkijkend op de financiële huishouding en resultaten durven we zonder meer stellen dat we op basis van stabiel beheer en tijdig bijsturen het jaar financieel gezond kunnen afsluiten. En dat is best bijzonder omdat we vanaf het begin van het jaar ook te maken kregen met een gewenste maar ook versnelde overdracht van het Drents Energieloket, dat de afgelopen jaren een belangrijke onderdeel vormde van onze dienstverlening, formatie en exploitatie. Voor dit jaar hebben we deze omslag dus goed kunnen opvangen.

Tegelijk zal dit effect voor komende tijd ook nog onze aandacht blijven vragen. Stilstaan is ook in bredere zin geen optie.

Voor het klimaat is het *no time to waste*, en de recente stikstofuitspraak benadrukt dat we samen met alle sectoren en met verbindingskracht nu grotere stappen vooruit moeten zetten. De grotere maatschappelijke veranderingen om ons heen vragen ook van ons weer een herbezinning op onze inzet, koers en strategie.

In de tweede helft van 2024 hebben we daarom de eerste stappen gezet voor een meerjarenbeleid 2030 dat we medio 2025 willen vaststellen. De terugblik van 2024 laat niet alleen zien dat we te maken hebben met grote veranderingen maar dat we ook wendbaar zijn.

Ons inhoudelijk jaarverslag laat zien dat er heel veel maatschappelijke kracht in Drenthe aanwezig is en die is zo onmisbaar om de grote duurzaamheidsopgaven aan te pakken. Samen met inwoners, bedrijven en overheden hebben we weer veel mooie stappen gezet. Natuurlijk zijn daar ook lessen uit te leren. Maar het geheel vormt vooral mooie, schone brandstof voor 2025 en verdere jaren; met volle kracht vooruit, samen voor een mooi en duurzaam Drenthe!

Reinder Hoekstra, directeur-bestuurder

2. Jaarrekening

Algemene gegevens

Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

De stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe is 1971 opgericht onder de toenmalige statutaire naam "Stichting voor natuur-, milieu- en landschapsbescherming Drenthe MILIEURAAD DRENTHE".

In 1993 en in 2005 zijn de statuten geactualiseerd.

In 2010 is de naam Stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe statutair vastgelegd.

Op 7 oktober 2015 is de bestuursvorm omgevormd naar een Raad van Toezicht-model, die meer recht doet aan de scheiding van de functies Besturen en Toezicht houden binnen de stichting.

Daarvoor zijn de statuten aangepast.

De Natuur en Milieufederatie Drenthe is bij de Kamer van Koophandel ingeschreven onder nummer 41018499. De vestigingsplaats is Assen.

Doelstelling

De stichting heeft ten doel het behoud en de verbetering van de kwaliteit van de natuur, het milieu en het landschap en het bevorderen van duurzame ontwikkeling, in het bijzonder in de provincie Drenthe, alles in de meest ruime zin.

In 2024 is de Stichtingsraad van de Natuur en Milieufederatie Drenthe als volgt samengesteld:

H. Brink

R. Munniksma

J. Grotenhuis

I. Noordhoff, voorzitter

J. Pluimers

P. Zwiers, vanaf 2 september 2024

N. Boer, vanaf 26 september 2024

Directie:

De directeur-bestuurder van de Natuur en Milieufederatie Drenthe is R. Hoekstra.

Sinds 2004 droeg de Natuur en Milieufederatie Drenthe het CBF-keurmerk. In 2016 is dit landelijke keurmerk vervangen door de Erkenningregeling Goede Doelen, waarvoor we opnieuw door het CBF zijn getoetst. Op basis van deze toetsing zijn we door het CBF formeel erkend en geregistreerd als goededoelenorganisatie. Door het CBF is aangegeven dat de erkende goede doelen hun jaarverslag moeten opstellen volgens de Richtlijnen die zijn opgesteld door de Raad van de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 Fondswervende instellingen.

Voor meer informatie over de in 2024 uitgevoerde activiteiten en ons beleid voor de toekomst verwijzen wij u naar ons jaarverslag 2024 en onze beleidsvisie 2020-2025. Deze stukken zijn tegen verzendkosten op te vragen bij het secretariaat van de Natuur en Milieufederatie Drenthe of kunnen worden gedownload van onze website.

Balans per 31 december na voorstel resultaatbestemming

Activa	2024		2023		Passiva	2024		2023	
	Euro	Euro	Euro	Euro		Euro	Euro	Euro	Euro
Vaste activa					Reserves en fondsen	4			
Materiële vaste activa	1				* Reserves		297.877	262.970	
in het kader van de doelstelling					* Fondsen		-	-	
* Gebouwen en terreinen		75.695	85.492				297.877		262.970
* Andere vaste bedrijfsmiddelen		32.714	45.431						
					Voorzieningen	5	16.545	22.790	
		108.409		130.923					
Vlottende activa					Langlopende schulden	6			
Vorderingen	2				* Annuïteitenleningen		74.012	81.756	
* Te ontvangen subsidie		225.743	329.074						
* Overige vorderingen en overlopende activa		7.247	1.617		Kortlopende schulden	7			
		232.990		330.691	* Aflossingsverplichting		7.744	7.623	
					* Belastingen en premies		110.072	136.203	
Liquide middelen	3	522.029	410.905		* Vooruitontvangen subsidies		275.823	266.909	
					* Overige schulden en overlopende passiva		81.355	94.267	
							474.994		505.002
Totaal activa		863.428	872.519		Totaal passiva		863.428	872.519	

Staat van baten en lasten over 2024

	Werkelijk 2024 Euro	Begroting 2024 Euro	Werkelijk 2023 Euro
Baten	8		
* Baten van particulieren	1.000	1.000	-
* Baten van bedrijven	5.977	10.000	-
* Baten van loterijorganisaties	-	-	-
* Baten van subsidies van overheden	1.125.798	965.095	1.162.024
* Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	476.297	320.000	323.390
* Baten van andere organisaties zonder winststreven	80.481	235.000	305.116
Som van de geworven baten	1.689.553	1.531.095	1.790.530
* Baten als tegenprestatie voor de levering van producten of diensten	-	-	-
* Overige baten	11.156	15.718	1.432
Som van de baten	1.700.709	1.546.813	1.791.962
Lasten	9		
<i>Besteed aan doelstellingen</i>			
* Uitvoeringskosten maatschappelijke beweging / communicatie	144.595	154.281	171.858
* Uitvoeringskosten Klimaat- en energieneutraal Drenthe	882.828	711.408	1.121.531
* Uitvoeringskosten Circulair Drenthe	419.714	456.050	197.019
* Uitvoeringskosten Groen en soortenrijk Drenthe	221.784	258.079	299.825
Som van uitvoeringskosten	1.668.921	1.579.818	1.790.233
<i>Wervingskosten</i>	-	-	-
<i>Kosten beheer en administratie¹</i>	-	-	-
Som van de lasten	1.668.921	1.579.818	1.790.233
* Financiële baten	5.351	-	3.142
* Financiële lasten	2.233	900	2.146
<i>Saldo voor financiële baten en lasten</i>	3.118-	900	996-
Totaal lasten conform resultatenrekening	1.665.803	1.580.718	1.789.237
Saldo van baten en lasten	34.906	33.905-	2.725

De bestemming van het resultaat is als volgt:

* Continuïteitsreserve	34.906		2.725
	34.906	33.905-	2.725

¹ De provinciale milieufederaties hanteren voor het inzichtelijk maken van deze kosten een uniforme systematiek die gebaseerd is op de aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie van Goede Doelen Nederland (voorheen VFI). De kosten voor beheer en administratie worden inzichtelijk gemaakt in de bijlage Toelichting lastenverdeling, maar worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de doelstellingen.

Kasstroomoverzicht

Het saldo van de liquide middelen is in 2024 is gestegen met € 111.123. De oorzaak blijkt uit onderstaande analyse van de kasstromen.

	2024	2023
	in euro	in euro
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	34.906	2.725
Afschrijvingen	24.531	16.855
Mutaties voorzieningen	-6.245	7.040
<i>Veranderingen in werkkapitaal</i>		
Mutatie vorderingen	97.701	-40.469
Mutatie kortlopende schulden	-30.128	-126.011
	<u>67.573</u>	<u>-166.480</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	120.764	-139.860
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-2.017	-30.077
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Opgenomen langlopende schulden	0	0
Aflossing langlopende schulden	-7.623	-7.506
	<u>-7.623</u>	<u>-7.506</u>
Netto kasstroom	111.124	-177.442
Liquide middelen		
Stand liquide middelen per 31 december	522.029	410.905
Stand liquide middelen per 1 januari	<u>410.906</u>	<u>588.347</u>
Mutatie liquide middelen	111.123	-177.442

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Grondslagen voor waardering en van resultaatbepaling

Inrichting jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld conform de richtlijn 650 "Fondswervende Organisaties", zoals opgenomen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschafprijs c.q. historische kostprijs, verminderd met de jaarlijkse afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Overige activa en passiva

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde inclusief de transactiekosten. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost.

De overige activa en passiva worden opgenomen voor de nominale waarde.

Voorzieningen

Met betrekking tot het gebouw zijn voorzieningen opgenomen voor de te verwachten onderhouds- en inrichtingskosten.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst- en verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

De overige baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, zijn aan dit boekjaar toegerekend.

De uitvoeringskosten zijn, met uitzondering van de directe projectkosten, op basis van het aantal geregistreerde uren toegerekend aan de betreffende doelstelling. De directe projectkosten zijn rechtstreeks toegerekend aan de doelstellingen.

Pensioenen

De Natuur en Milieufederatie Drenthe heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen.

Hiervoor is een pensioenverzekering gesloten met een verzekeraar. De Natuur en Milieufederatie Drenthe heeft - mits de verschuldigde premies tijdig en volledig worden voldaan - geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij de verzekeraar, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Met betrekking tot de pensioenregeling zijn daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Belastingen, rentebaten en soortgelijke opbrengsten, alsmede rentelasten en soortgelijke kosten, worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Toelichting op de balans

1. Materiële vaste activa

	Gebouwen en terreinen	Andere vaste bedrijfsmiddelen
	Euro	Euro
<i>Stand per 1 januari 2024</i>		
* Aanschafwaarde	291.710	132.313
* Cumulatieve afschrijvingen	206.218	86.882
Boekwaarde	<u>85.492</u>	<u>45.431</u>
<i>Mutaties boekjaar</i>		
Aanschafwaarde		
* Investerings	-	2.017
* Desinvesteringen	-	6.378-
Totaal aanschaffingswaarde boekjaar (A)	<u>-</u>	<u>4.361-</u>
Afschrijvingen		
* Afschrijvingen boekjaar	9.797	14.734
* Afschrijvingen desinvesteringen	-	6.378-
Totaal afschrijvingen boekjaar (B)	<u>9.797</u>	<u>8.356</u>
Saldo mutaties boekjaar (A-B)	<u>9.797-</u>	<u>12.717-</u>

Stand per 31 december 2024

* Aanschafwaarde	291.710	127.952
* Cumulatieve afschrijvingen	<u>216.015</u>	<u>95.238</u>
Boekwaarde	<u>75.695</u>	<u>32.714</u>

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn respectievelijk:

- * 30 jaar voor gebouwen
- * 25 jaar voor verbouwingen
- * 10 jaar voor overige aanpassingen
- * 5 jaar voor kantoorinventaris
- * 3 jaar voor investeringen in automatisering

2. Vorderingen

	31-12-2024	31-12-2023
	Euro	Euro
* Te ontvangen subsidies	225.743	329.074
* Overige vorderingen en doorlopende activa	7.247	1.617
Totaal vorderingen	232.990	330.691

Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet nodig geacht.

3. Liquide middelen

	31-12-2024	31-12-2023
	Euro	Euro
* Rabobank, Rekening Courant Algemeen	261.961	198.761
* Rabobank, Rekening Courant Communicatie	714	668
* Rabobank, Bedrijfspaarrekening	158.466	111.260
* Triodos Bank	100.784	99.981
* PayPal	-	-
* Kas	104	235
Totaal liquide middelen	522.029	410.905

4. Reserves en fondsen

Reserves

	<u>Euro</u>
Continuïteitsreserve (A)	
* Stand per 31 december 2023	262.970
* Bij: uit resultaatbestemming	34.906
Stand per 31 december 2024	<u>297.877</u>

A. Continuïteitsreserve

De Stichtingsraad van de Natuur en Milieufederatie Drenthe heeft vastgesteld:

- * als streefbedrag van de continuïteitsreserve: € 700.000,--
- * als maximum voor de continuïteitsreserve: 1,5 maal de kosten van de werkorganisatie¹.

Aanleidingen voor het vaststellen van deze bedragen zijn de volgende:

- * De organisatie heeft behoefte aan voldoende liquiditeit, waarbij rekening wordt gehouden met het feit dat er soms een lange periode zit tussen de toezegging en besteding van (project-) subsidies en de definitieve afrekening en ontvangst daarvan.
- * De meeste projectsubsidies worden voor een korte termijn toegezegd, terwijl de arbeidscontractverplichtingen gelden voor een lange termijn.
- * De organisatie loopt door het aangaan van steeds meer projectverplichtingen en prestatieafspraken risico's die op een verantwoorde manier moeten kunnen worden opgevangen.

De Natuur en Milieufederatie Drenthe streeft een continuïteitsreserve na om:

- * ervoor te zorgen dat de organisatie voldoende liquide is;
- * de continuïteit van de organisatie zeker te stellen;
- * fluctuaties in projectsubsidies op te kunnen vangen;
- * financiële risico's op te kunnen vangen, in het geval de organisatie niet in staat is om aan projectverplichtingen te voldoen.

¹ Het CBF hanteert voor de continuïteitsreserve een maximum van 1,5 de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie, afhankelijk van de specifieke risico's van de organisatie.
Dit maximum bedraagt per 31 december 2024 € 1.915.282.

5. Voorzieningen

	31-12-2024	31-12-2023
	Euro	Euro
Voorziening onderhoud		
* Stand per 1 januari	22.790	15.750
* Af: onderhoudskosten	15.245-	1.960-
* Bij: dotatie onderhoud	9.000	9.000
Stand per 31 december	16.545	22.790

De voorziening onderhoud is ter dekking van de kosten van regulier en achterstallig onderhoud aan het pand Hertenkamp 6 in Assen. In 2023 is het onderhoudsplan geactualiseerd.

6. Langlopende schulden

	31-12-2024	31-12-2023
	Euro	Euro
6a. Annuïteitenlening Nationaal Restauratiefonds	1	
* Stand per 1 januari	56.622	61.293
* Afgelost in boekjaar	4.745-	4.671-
Stand per 31 december	51.877	56.622
* Aflossingsverplichting	4.822-	4.745-
Totaal per 31 december	47.055	51.877
6b Restauratiefonds-hypotheek Nationaal Restauratiefonds	2	
* Stand per 1 januari	32.757	35.592
* Afgelost in boekjaar	2.878-	2.835-
Stand per 31 december	29.879	32.757
* Aflossingsverplichting	2.922-	2.878-
Totaal per 31 december	26.957	29.879
Totaal langlopende schulden	74.012	81.756

- 1 Deze lening is in 2009 opgenomen in de vorm van een Bouwrekening en met ingang van 1 januari 2010 omgezet in een langlopende lening.
De langlopende lening betreft een annuïteitenlening met een looptijd van 25 jaar, verstrekt door Stichting Nationaal Restauratiefonds te Zeist. Het rentepercentage was 5,5% voor 10 jaar vast. Vanaf 1 januari 2020 is een renteherziening overeengekomen van 1,6% voor 10 jaar vast.
- 2 Dit betreft een annuïteitenlening verstrekt door Stichting Nationaal Restauratiefonds te Zeist, genaamd Restauratiefonds-hypotheek. De lening is ingegaan op 1 augustus 2009 en heeft een looptijd van 25 jaar en een rentepercentage van 1,5% voor 10 jaar vast. Op 1 augustus 2019 is het rentepercentage van 1,5% opnieuw voor 10 jaar vastgesteld.
- Voor beide leningen is aan het Nationaal Restauratiefonds het recht van eerste hypotheek op het pand Hertenkamp 6 in Assen als zekerheid gegeven.

7 Kortlopende schulden

7a Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2024	31-12-2023
	Euro	Euro
* Belastingdienst, loonheffing	64.931	65.649
* Belastingdienst, omzetbelasting	45.141	70.554
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	110.072	136.203

7b Vooruitontvangen subsidies

	31-12-2024	31-12-2023
	Euro	Euro
* Vooruitontvangen subsidies	275.823	266.909
Totaal vooruitontvangen subsidies	275.823	266.909

7c Overige schulden en overlopende passiva

	31-12-2024	31-12-2023
	Euro	Euro
* Vakantiegeld inclusief sociale lasten	32.255	36.626
* Tegoed verlofdagen inclusief sociale lasten	16.967	18.994
* Kosten jaarverslag	-	1.000
* Accountantskosten	12.752	9.000
* Scholing	1.200	
* Personeelskosten	619	314
* Uitbesteed werk	8.524	2.964
* Huisvestingskosten	305	1.408
* Kantoorkosten	1.261	3.233
* Directe projectkosten	7.408	20.673
* Financiële baten en lasten	64	55
Totaal overige schulden en overlopende passiva	81.355	94.267

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

* Huur

De Natuur en Milieufederatie Drenthe heeft een jaarlijkse huurverplichting van € 14.000 voor het pand Hertenkamp 5 in Assen. De huurovereenkomst eindigt op 1 juli 2027.

De huur kan halfjaarlijks per 1 januari of 1 juli worden opgezegd met inachtneming van een opzegtermijn van één maand.

Toelichting op de staat van baten en lasten

8. Baten

Beschikbaar voor doelstelling		Rekening 2024 Euro	Begroting 2024 Euro	Rekening 2023 Euro
* Baten van particulieren	8a	1.000	1.000	-
* Baten van bedrijven	8b	5.977	10.000	-
* Baten van loterijorganisaties	8c	-	-	-
* Baten van subsidies van overheden	8d	1.125.798	965.095	1.162.024
* Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	8e	476.297	320.000	323.390
* Baten van andere organisaties zonder winststreven	8f	80.481	235.000	305.116
* Baten als tegenprestatie van de levering van diensten	8g	-	-	-
* Overige baten	8h	11.156	15.718	1.432
Som van de geworven baten		<u>1.700.709</u>	<u>1.546.813</u>	<u>1.791.962</u>

8a Baten van particulieren	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
* Baten van particulieren	1.000	1.000	
Totaal beschikbaar	1.000	1.000	-
8b Baten van bedrijven	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
* Baten van bedrijven	5.977	10.000	-
Totaal beschikbaar	5.977	10.000	-
8c Baten van loterijorganisaties	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
	-	-	-
Totaal beschikbaar	-	-	-
8d Baten van subsidies van overheden (4)	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
* <i>Activiteitsubsidies overheden (1)</i>			
Boekjaarsubsidie provincie Drenthe (2)	432.095	432.095	417.483
Projectsubsidie provincie Drenthe	305.165	310.000	371.125
Projectsubsidie Drentse gemeenten	388.538	223.000	373.416
Totaal beschikbaar	1.125.798	965.095	1.162.024
8e Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Stichting De Natuur- en Milieufederaties (3)	476.297	320.000	323.390
Totaal beschikbaar	476.297	320.000	323.390
8f Baten van andere organisaties zonder winststreven	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
* Projectsubsidies niet-overheden	48.364	190.000	239.485
* Overige fondswervers	32.117	45.000	65.631
Totaal beschikbaar	80.481	235.000	305.116
8g Baten als tegenprestatie voor de levering van producten of diensten	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
* Baten als tegenprestatie voor de levering van producten of diensten	-	-	-
Totaal beschikbaar	-	-	-
8h Overige baten	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
* Overige baten	11.156	15.718	1.432
Totaal beschikbaar	11.156	15.718	1.432
	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Totaal beschikbare baten	1.700.709	1.546.813	1.791.962

Toelichting bij baten

- (1) De activiteitsubsidies van overheden zijn afhankelijk van passende activiteiten.
Ze zijn incidenteel van aard.*
- (2) De jaarlijkse boekjaarsubsidie van de provincie Drenthe is inclusief de bijdrage van het voormalige Ministerie van VROM die vanaf 1995 via het provinciefonds wordt uitgekeerd. Vanaf 2005 is de budgetsubsidie omgezet in een jaarlijkse boekjaarsubsidie. De subsidie is gebaseerd op de Algemene Subsidieverordening (ASV) van de provincie Drenthe. De inhoud van de ASV is te vinden op www.provincie.drenthe.nl.*
- (3) Dit betreft de baten, die de Natuur en Milieufederatie Drenthe ontvangt van de landelijke Stichting De Natuur en Milieufederaties. Deze stichting ontvangt gelden die de Nationale Postcodeloterij aan de gezamenlijke natuur- en milieufederaties beschikbaar stelt voor projecten.
De voorwaarden voor de jaarlijkse geldelijke bijdrage van de Nationale Postcode Loterij zijn opgenomen in de overeenkomst tussen de Nationale Postcode Loterij N.V. en de Stichting De Natuur- en Milieufederaties, ondertekend op 23 februari 2021. Een kopie hiervan is bij de Natuur en Milieufederatie Drenthe op te vragen.*

9. Lasten

		Euro	Euro	Euro
Uitvoeringskosten		Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
*	Personeelskosten	9a	1.118.961	1.147.717
*	Uitbesteed werk	9a	47.163	14.800
*	Publiciteit en communicatie	9c	1.903	1.000
*	Huisvestingskosten	9d	49.007	56.200
*	Kantoor- en algemene kosten	9e	59.289	65.300
*	Afschrijvingen	9f	24.531	19.800
*	Directe projectkosten	9g	368.067	275.000
Totaal uitvoeringskosten		1.668.921	1.579.817	1.790.231

Financiële baten en lasten		Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
Totaal saldo financiële baten en lasten, bankkosten		3.118-	900	996-
Totaal lasten		1.665.803	1.580.717	1.789.235

Gemiddeld aantal personeelsleden		Werkelijk 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
		12,66	12,10	13,85

Uitgedrukt in fulltime arbeidseenheden (=12 maanden, 36 uur per week)

De inzet van de leden van de Stichtingsraad is onbezoldigd.

	Euro	Euro	Euro
9a. Personeelskosten	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening
* Salarissen	862.229	837.731	901.536
* Sociale lasten	143.626	146.603	148.471
* Pensioenlasten	67.709	70.283	71.169
* Pensioenadvies- en administratiekosten	2.117	2.500	2.058
* Scholing	12.387	29.000	12.910
* Salarisadministratie	4.186	4.800	4.294
* Ziekteverzuimverzekering + wga	22.776	20.200	28.618
* Arbodienst	5.302	6.000	6.024
* Reiskosten personeel	16.958	21.000	21.985
* Overige personeelskosten / onvoorzien	8.756	15.500	7.250
Sub-totaal	1.146.046	1.153.617	1.204.315
Af: ontvangen ziekengeld	27.085-	5.900-	5.239-
Totaal personeelskosten	1.118.961	1.147.717	1.199.076

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op Natuur- en Milieufederatie Drenthe. Het voor Natuur- en Milieufederatie Drenthe toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000,--. Dit betreft het algemene WNT maximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2024	
bedragen x € 1	R. Hoekstra
Functiegegevens	Directeur-bestuurder
Aanvang en eindefunctievervulling in 2024	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	94.875
Beloningen betaalbaar op termijn	15.124
Subtotaal	109.999
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	109.999
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	
N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	
N.v.t.	
Gegevens 2023	
bedragen x € 1	R. Hoekstra
Aanvang en eindefunctievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	90.593
Beloningen betaalbaar op termijn	15.529
Subtotaal	106.122
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	223.000
Bezoldiging	106.122

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Gegevens 2024	
Naam topfunctionaris	Functie
I. Noordhoff	Voorzitter Stichtingsraad
W. Brink	Lid Stichtingsraad
R.W. Munniksmä	Lid Stichtingsraad
J.W. Grotenhuis	Lid Stichtingsraad
J.C. Pluimers	Lid Stichtingsraad
P.A. Zwiers	Lid Stichtingsraad
N.D. Boer	Lid Stichtingsraad

De overige tabellen 1b, 1c, 1e, 1f, 1g, 2 en 3 van het voorgeschreven Verantwoordings-model WNT 2024 zijn niet van toepassing.

Regeling beloning directeuren van goede doelenorganisaties

Bezoldiging R. Hoekstra, directeur bestuurder

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de Natuur en Milieufederatie Drenthe de Regeling beloning directeuren van goede doelenorganisaties. De regeling geeft aan de hand van zwaarte-criteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij de Natuur en Milieufederatie Drenthe vond plaats door de Stichtingsraad. Dit leidde tot een zgn. BSD-score van 350 punten met een maximaal jaarinkomen van € € 115.922 (1 fte, 12 maanden, functiegroep F). Het voor de toetsing aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaarinkomen van de directie bedroeg in 2024: € 94.875.

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen, werkgeversbijdrage pensioen en overige beloningen op termijn voor R. Hoekstra bedragen samen € 109.999. Ook dit bedrag valt binnen het maximum van de regeling.

Er zijn aan de directie geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

De bezoldiging van de directie is gebaseerd op het Functieboek Natuur en Milieufederatie Drenthe en het rapport Functies en functiewaardering NMFD, door de Stichtingsraad vastgesteld in 2017.

Dienstverband

Aard dienstverband: vast contract

Periode: 1-1-2024 / 31-12-2024

Aantal uren fulltime: 36

Omvang dienstverband in fte: 1

Bezoldiging 2024

Jaarinkomen:

Bruto salaris	81.921	
Vakantiegeld	6.188	
Eindejaarsuitkering	6.766	
Belastbare onkostenvergoedingen	-	
Variabel jaarinkomen	-	
Totaal jaarinkomen		94.875
Belastbare vergoedingen / bijtellingen	-	
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	15.124	
Overige beloningen op termijn	-	
Uitkeringen beëindiging dienstverband	-	
Totaal overige lasten en vergoedingen		15.124
Totaal bezoldiging 2024		109.999

Bezoldiging 2023

Periode: 1-1-2023 / 31-12-2023

Omvang dienstverband in fte: 1

Totaal bezoldiging 2023 106.122

Bezoldiging leden Stichtingsraad

De leden van de Stichtingsraad (functie toezicht) van de Natuur en Milieufederatie Drenthe zijn onbezoldigd.

De bestuurskosten (onder 9e) betreffen de door leden van de Stichtingsraad gemaakte onkosten.

Er zijn aan de leden geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

9b Uitbesteed werk	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
* Uitbesteed werk	47.163	14.800	29.700
Totaal uitbesteed werk	47.163	14.800	29.700
9c Communicatiekosten	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
* Drukkosten	1.000-		2.000-
* Publiciteitskosten	2.903	1.000	257
Totaal publiciteit en communicatie	1.903	1.000	1.743-
9d Huisvestingskosten	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
* Onderhoud pand	12.655	14.000	12.673
* Belastingen	4.259	4.000	2.931
* Energielasten	6.026	10.000	5.805
* Huur	13.846	14.000	13.401
* Schoonmaak	11.399	12.000	7.322
* Overige huisvestingskosten	822	2.200	1.185
Totaal huisvestingskosten	49.007	56.200	43.317
9e Kantoor- en algemene kosten	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
* Portokosten	283	900	732
* Kopieerkosten	683	1.800	1.473
* Bureaukosten	2.194	1.400	2.928
* Accountantskosten	16.340	12.500	10.186
* Verzekeringen	4.240	3.300	3.434
* Vergaderkosten	2.654	4.300	2.761
* Vakliteratuur en documentatie	175	1.600	1.581
* Reiskosten	1.581	-	-
* Rechtsbijstandskosten	21	-	-
* Bestuurskosten	1.172	500	474
* ICT en telefonie	25.044	34.000	51.620
* Overige kosten	4.902	5.000	6.883
Totaal kantoor- en algemene kosten	59.289	65.300	82.072
9f Afschrijvingen	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
* Afschrijvingskosten gebouwen	9.797	9.800	9.797
* Afschrijvingskosten andere vaste bedrijfsmiddelen	14.734	10.000	7.058
Totaal afschrijving en rente	24.531	19.800	16.855
9g Directe projectkosten	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
* Directe projectkosten	368.067	275.000	420.955
Totaal directe projectkosten	368.067	275.000	420.955
9h Saldo financiële baten en lasten	Rekening 2024	Begroting 2024	Rekening 2023
* Rentelasten langlopende lening	1.343	1.400	1.461
* Bankkosten	890	1.000	685
* Rentelasten spaar- en lopende rekeningen	5.351-	1.500-	3.142-
Totaal financiële baten en lasten	3.118-	900	996-

Toelichting op de lastenverdeling

Bestemming	Doelstelling				Wervingskosten	Beheer en Administratie	Totaal 2024	Totaal begroot 2024	Totaal 2023
	Maatschappelijke beweging en communicatie	Energie- en klimaat- neutraal Drenthe	Circulair Drenthe	Groen en soortenrijk Drenthe					
Afdrachten aan verbonden (internationale) organisaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aankopen en verwervingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uitbesteed werk	3.929	18.301	11.314	5.979	-	7.640	47.163	14.800	29.700
Communicatiekosten	159	738	457	241	-	308	1.903	1.000	1.743
Personeelskosten	93.069	433.484	268.001	141.628	-	182.780	1.118.961	1.147.717	1.199.076
Huisvestingskosten	3.728	17.363	10.735	5.673	-	11.508	49.007	56.200	43.317
Kantoor- en algemene kosten	3.576	16.657	10.298	5.442	-	23.315	59.289	65.300	82.072
Afschrijvingen	-	-	-	-	-	24.531	24.531	19.800	16.855
Directe projectkosten	15.272	280.488	47.319	24.987	-	-	368.067	275.000	420.955
Totale kosten	119.733	767.032	348.123	183.950	-	250.082	1.668.921	1.579.817	1.790.231
Beheer en administratie doelstellingen	24.861	115.796	71.591	37.833	-	250.082	-	-	-
Totaal doelstellingen	144.595	882.828	419.714	221.784	-	-	1.668.921	1.579.817	1.790.231

De uitvoeringskosten zijn, met uitzondering van de directe projectkosten, toegerekend aan de betreffende doelstelling op basis van het aantal geregistreerde uren.

De directe projectkosten zijn rechtstreeks toegerekend aan de doelstellingen.

De berekening van de kosten beheer- en administratie is gebaseerd op de aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie van de de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland (voorheen VFI).

Percentage besteed aan doelstelling t.o.v. totale baten:	98%
Percentage besteed aan doelstelling t.o.v. de som der lasten	100%
Percentage kosten eigen fondsenwerving t.o.v. baten eigen fondswerving:	0%
Percentage kosten beheer- en administratie	15,0%

Het bestuur heeft de norm voor het percentage beheer- en administratie vastgesteld op maximaal 30%, waarbij wordt gestreefd naar een percentage van 20% of lager.

10. Realisatie versus begroting

We sluiten af het jaar af met een positief resultaat van € 34.905.

Het verschil tussen dit begrote en gerealiseerde resultaat is als volgt tot stand gekomen.

* Baten gerealiseerd	€ 1.700.709	
* Baten begroot	€ 1.546.813	
		€ 153.896
* Lasten gerealiseerd	€ 1.668.921	
* Lasten begroot	€ 1.579.818	
		€ 89.103-
* Saldo financiële baten en lasten gerealiseerd	€ 3.118-	
* Saldo financiële baten en lasten begroot	€ 900	
		€ 4.018
Saldo: verschil tussen gerealiseerd en begroot		€ 68.811

De begroting van 2024 is oorspronkelijk vastgesteld op 7 december 2023 en herzien op 25 april 2024.

De begroting is aangepast omdat een grote verlaging van de omzet was voorzien als gevolg van aanpassing van de activiteiten die de Natuur en Milieufederatie Drenthe uitvoert voor het Drents Energieloket.

In verband met de gewenste doorontwikkeling gaven de betrokken overheden eind 2023 aan te willen toewerken naar een snelle overdracht van dit werk naar een nieuwe uitvoeringsorganisatie. Dit bracht voor ons grote financiële onzekerheden met zich mee. De verdere planning van deze overdracht en de uitvoeringsdata waren vooraf niet bekend en zijn gedurende het jaar diverse malen gewijzigd. Dat maakte het opstellen en bijstellen van de begroting in 2024 ook lastiger dan normaal en verklaart ook het - ten opzichte van eerdere jaren - wat grotere verschil tussen het begrote en gerealiseerde bedrag. Uiteindelijk is er sprake van een overgangsjaar waarbij de uitvoering van het loketwerk eind december is verhuisd van onze organisatie naar de provincie Drenthe.

Baten

De totale gerealiseerde baten zijn 10% hoger dan begroot. Dit heeft vooral te maken met onze rol als penvoerder in projecten en de bovengenoemde ontwikkelingen rond het Drents Energieloket. Ook in 2024 hebben we voor verschillende samenwerkingsprojecten het penvoerderschap gevoerd. Dit leidt tot extra baten via de projectbijdragen van overheden die vervolgens ook beschikbaar komen voor de betrokken samenwerkingspartners. Dit onderdeel van onze begroting heeft geen grote invloed op onze exploitatie maar is als begrotingspost ook wat lastiger in te schatten.

Door het werk dat we tot aan het einde van 2024 wel hebben gedaan voor continuïteit in de uitvoeringstaken van het Drents Energieloket hebben we ten opzichte van de herziene begroting meer projectinkomsten ontvangen.

De Energietuin in Assen was verder een groot meerjarenproject, waarvoor in 2024 veel werk is gedaan. Dit verklaart mede de extra omzet en de hogere Baten van verbonden organisaties zonder winststreven.

De Baten van andere organisaties zonder winststreven waren lager dan begroot, omdat een flink deel van de daarmee samenhangende uitvoeringskosten in een groot samenwerkingsproject pas na het boekjaar zijn gemaakt.

Lasten

De totale gerealiseerde lasten zijn 5% hoger dan begroot. Vooral aan directe projectkosten is meer besteed door onze penvoerdersrol in diverse samenwerkingsprojecten en door de rol die we in 2024 uiteindelijk bleven vervullen voor het inhuren van energieadviseurs voor het Drents Energieloket.

De uitvoeringskosten voor het thema Klimaat- en Energieneutraal Drenthe waren om deze reden hoger dan begroot.

Op exploitatieniveau hebben we vooral op de post Uitbesteed werk meer besteed dan begroot omdat we extra menskracht hebben gehuurd om goed uitvoering te kunnen geven aan de geplande activiteiten. Verder is op de post Scholing minder besteed dan begroot omdat medewerkers nog niet het volle beroep hebben gedaan op de geboden mogelijkheden van het beschikbaar gestelde persoonlijke ontwikkelbudget.

Vergelijking met 2023

Ten opzichte van 2023 zijn de baten met 5% gedaald en de lasten met 6%. De oorzaak hiervan is dat onze inzet voor het Drents Energieloket en met het loket samenhangende activiteiten lager is geweest dan in voorgaande jaren.

11. Vaststelling en goedkeuring

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in de staat van baten en lasten.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die hier vermeld dienen te worden.

De jaarrekening 2024 van de Natuur en Milieufederatie Drenthe is op 2 april 2025 vastgesteld door:

Directeur-bestuurder

Orgineel getekend door:

R. Hoekstra

De jaarrekening 2024 van de Natuur en Milieufederatie Drenthe is op 2 april 2025 goedgekeurd door de Stichtingsraad.

Namens de Stichtingsraad en origineel getekend door:

H. Brink

I. Noordhoff

3. Overige gegevens

Statuten Natuur en Milieufederatie Drenthe over resultaatbestemming

Volgens artikel 6 lid 2 van de statuten is de directie verantwoordelijk voor de financiële positie van de stichting en haar resultaten.

Volgens artikel 10 lid 1 dient de directie binnen zes maanden na afloop van het boekjaar de jaarrekening en het jaarverslag ter goedkeuring aan de Stichtingsraad voor te leggen.

Volgens artikel 14 lid 1 behoort het goedkeuren van de jaarrekening, de begroting en het jaarwerkplan tot de bevoegdheden van de Stichtingsraad.

Voorstel resultaatbestemming

Door de directeur-bestuurder wordt voorgesteld het behaalde resultaat de volgende bestemming te geven: toevoegen aan de continuïteitsreserve.

Controleverklaring accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van
Stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe te Assen

A. Verklaring over de in het jaardocument opgenomen jaarrekening 2024**Ons oordeel**

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe te Assen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaardocument opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties' en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de staat van baten en lasten over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaardocument opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaardocument andere informatie, die bestaat uit de Algemene gegevens en de Inleiding.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van RJ 650 'Fondsenwervende organisaties' en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de Algemene gegevens en de Inleiding in overeenstemming met RJ 650 'Fondsenwervende organisaties'.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en stichtingsraad voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ 650 'Fondsenwervende organisaties' en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. De stichtingsraad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening.

Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Drachten, 2 april 2025
De Jong AFM B.V.

Origineel getekend door J.D. de Jong AA

Begroting baten en lasten 2025	
Baten	
Baten van particulieren	1.000
Baten van bedrijven	-
Subsidies overheden	
. provincie Drenthe, prestatiesubsidie	447.650
. provincie Drenthe, projectsubsidies	300.000
. gemeenten	101.200
Baten van loterijorganisaties	-
Baten verbonden org. zonder winststreven	300.000
Baten van overige org. zonder winststreven	197.800
Baten uit levering producten / diensten	-
Overige baten	10.320
Totaal baten	1.357.970
Lasten	
Personeelskosten	1.002.620
Uitbesteed werk	5.000
Publiciteit en communicatie	4.700
Huisvestingskosten	58.100
Kantoor /algemene kosten	68.600
Afschrijvingen	24.800
Saldo financiële baten en lasten	900
Sub-totaal exploitatie	1.164.720
Directe projectkosten	193.250
Totaal uitvoeringskosten	1.357.970
Begroot resultaat	0

Begroting lasten doelstellingen 2025			
Doelstelling	Uurkosten	Directe kosten	Totale kosten
Drentse duurzaamheidsbeweging	230.400	32.500	262.900
Energie en klimaatneutraal Drenthe	390.000	125.000	515.000
Circulair Drenthe	166.800	10.500	177.300
Toekomstbestendige landbouw Drenthe	197.400	13.250	210.650
Groen en soortenrijk Drenthe	180.120	12.000	192.120
Totaal doelstellingen	1.164.720	193.250	1.357.970